

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИБОРЧИХ СИСТЕМ НА ПРИКЛАДІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ВИБОРЧОЇ ПРАКТИКИ

Сьогодні основним способом утворення органів влади став інститут демократичних виборів, який є інструментом реалізації народного суверенітету та основним засобом легітимації влади в демократичних державах. Одним із найголовніших питань, актуальних сьогодні в Україні, залишається вибір моделі виборчої системи.

Виборча система – спосіб організації та проведення виборів, зафіксований у юридичних нормах, тобто порядок, за яким рішення виборців трансформується у владні повноваження. Відомі три основні різновиди виборчих систем: мажоритарна, пропорційна і змішана.

Мажоритарна – це система, коли обраним вважається кандидат, який одержав на виборах більшість голосів виборців. Буває відносної, абсолютної або кваліфікованої більшості. Пропорційна – система визначення результатів виборів, за якої депутатські мандати розподіляються між партіями пропорційно до кількості поданих за них голосів виборців. Буває з жорсткими списками або з преференціями. Змішана – система, в основі якої лежить принцип сполучення елементів мажоритарного та пропорційного голосування.

Кожна із цих систем має свої переваги і недоліки. Зокрема мажоритарна система має такі переваги: наявність постійного зв'язку між кандидатом і виборцями; персоніфікація виборів; потенційний демократизм; простота у підрахунку голосів тощо. А до її недоліків можна зарахувати: маніпуляції та фальсифікації; викривлення результатів голосування, проходження радикальних регіональних партій та ін. Пропорційна виборча система має такі переваги: мінімізується втрата голосів виборців; враховуються інтереси різних суспільних груп; відбувається розвиток партійної системи та ідеології тощо. Проте у пропорційній системі є і недоліки: виборці голосують за партійний список; складна система підрахунку голосів; відсутність контакту між кандидатом і виборцями тощо.

Сьогодні в Україні діє пропорційна система з закритими партійними списками, яка зруйнувала зміст представництва парламенту. Тому

нині на порядку денному є питання про зміну виборчої системи, яка може відбутися в таких трьох напрямках:

1. Реформування пропорційної системи із закритими партійними списками.

2. Повернення до мажоритарної системи.

3. Перехід до пропорційної системи з відкритими списками.

На нашу думку, це найоптимальніше рішення, яке б поставило крапку на вищезгаданих проблемах виборчої системи, вирішило б значну кількість проблем політичного життя країни та поклало б край руйнуванню та дискредитації парламентаризму.

О. Хар

Науковий керівник – канд. політ. наук, доц. Я.Б. Турчин

ПРИКОРДОННА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Трансформаційні процеси, що відбуваються в сучасному світі, зумовили появу нових загроз національним інтересам України в її прикордонному просторі. Тому виникає потреба в нових дослідженнях з метою формування єдиних підходів державної політики у сфері прикордонної безпеки.

Використовуючи прийняті в науковому обігу погляди, прикордонну безпеку трактуємо як складову національної безпеки, стан захищеності та реалізації життєвоважливих інтересів особи, суспільства і держави в її прикордонному просторі. Вона досягається через політичні, організаційно-правові, економічні, військові, розвідувальні, оперативно-технічні, екологічні, санітарні, карантинні та інші заходи, що здійснюються за допомогою реалізації державної політики у сфері прикордонної безпеки.

На формування системи прикордонної безпеки України впливає низка чинників, серед яких: розташування України на сході об'єднаної Європи та проходження через її територію євразійських транспортних коридорів; наявність «заморожених» конфліктів у регіонах, що межують з Україною; незаконна міграція та контрабандна діяльність, які набули організованого транскордонного характеру; відсутність будь-якої прикордонної інфраструктури на двох третинах кордону.